

місце випало Світлані (Анастасія Ренард), що рятує наших бійців, які переховуються на окупованій території. Сергій Дзялик переконливий у ролі російського офіцера Рункова – він органічний і коли шукає сина, що подався за гроші воювати на Донбас, і коли висміює свого брата-чиновника Донецької НР у сцені з портретами Пугіна й Захарченка («Не можеш визначитися?»), і коли полює за «Бішутом». Завдяки невимуженості й майстерності поста-ті фільму живі, живою і природною є їхня мова.

Промотором став учасник подій, командир штурмової групи цього батальйону, правозахисник, громадський діяч, меценат та головний продюсер фільму Тарас Костанчук (позивний «Бішут»). Він же – і головний герой (утім, головним є увесь батальйон). Доля зберегла його, хоча шанси були незначні.

У битві за Ловайськ він дістав поранення в голову і разом з іншим пораним бійцем, «Квентіном», опинився в цілковитій ізоляції в окупованому Ловайську. Шукаючи порятунку, вони ступають до квартири 90-річної Петрівни. Будь-якої миті хтось може натрапити на

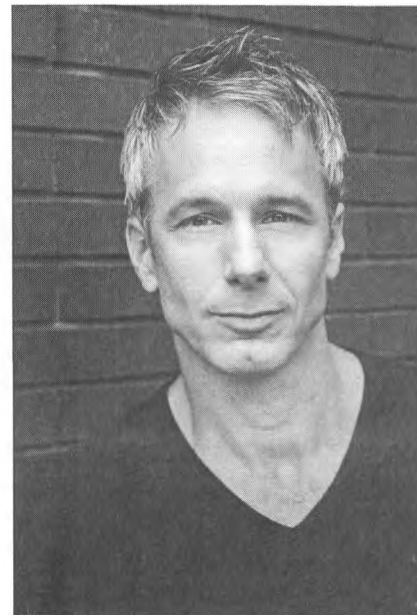

Істан Розумний у фільмі «Ловайськ 2014. Батальйон "Донбас"». Режисер Іван Тимченко. 2019.

них і здати «кадіровцям» або місцевим терористам. Хто допоможе їм прорватись до своїх? Світ не без добрих людей, і господиня квартири, ця літня жінка, і її сусідка Світлана переховують наших вояків. Вони вириваються під чужими документами з окупованого міста, та їх наздоганяють переслідувачі... Їхня історія – сюжет для авантюрного кіно: в ній є висока драматургія і сконцентровано найкращі якості наших бійців, які в перший рік війни воювали з ворогом як глибоко переконані патріоти. «Бішута» зіграв Тарас Костанчук – це вдруге в історії українського кіно, коли реальна людина грає в ігровому фільмі саму себе. Першим був генерал-хорунжий Юрко Тютюнник у фільмі «ПКП» 1926 року.

Варто ще раз наголосити: міра правди в цьому фільмі захоплює. Іван Тимченко й оператор Олександр Земляний зняли його на найвищому рівні кінематографічної культури. Фільм має політичне значення – його треба показувати за кордоном, причому політикам і чиновниками високих рангів. Поділяю думку автора рецензії на фільм Олега Данилова на сайті ГС.ua: «Ловайськ 2014. Батальйон Донбас», як і «Кіборги», – дуже важке кіно, тому що події, що показані в ньому, ще болять українцям, але дивитися його потрібно. Щоб пам'ятати, хто ворог України, щоб не зрадити пам'ять загиблих, щоб лікувати «втому від війни».

Істан Розумний: «Грати цього хлопця було відповідально й почесно»

Бесіду веде Лариса Брюховецька

– Щойно пройшов на екранах України фільм «Ловайськ 2014». Розкажіть про свою роль, про роботу з кінорежисером.

– Іван Тимченко – молодий український режисер, і це його перший фільм. З ним було чудово працювати. «Ловайськ 2014» – воєнне кіно, тому ми, актори, знімалися зі справжніми добровольцями, людьми, які воювали. В нас було тренування: виїхали на кілька днів з автоматами, пістолетами. Це для того, щоб краще вжитися в роль. Організував Іван, і це було дуже корисно. На знімальному майданчику з ним цікаво, бо він дає акторам свободу, можливість імпровізувати. Режисер, який обирає воєнне кіно як першу свою роботу, – це дуже амбітно. І він класно зробив свою справу.

– Сцена, де ваш персонаж – а це реальний американський військовий – дає інтерв'ю телебаченню, – імпровізація?

– Імпровізація і за сценарієм. Ще одна сцена, де хлопці знімають на телефон інтерв'ю репортера зі мною, на жаль, не увійшла. То була імпровізація.

– Іноземний військовий, який воює за Україну з російськими агресорами, хто він?

– Я грав Марка Пославського – американця з Нью-Йорка, що народився в Штатах і приїхав до України. Його псевдо – Франко. Він був полковником, одним із чотирьох ко-

мандирів батальйону «Донбас» і, на жаль, загинув. Я з ним не був знайомий, але багато людей розказували мені про нього. Хлопці, які воювали з ним, ділилися нюансами про його характер, розповідали, якою він був людиною. Для мене грати його було великою відповідальністю і честю. Адже ти граєш реальну людину, яка віддала своє життя за країну. Я дуже серйозно до цього поставився. Для мене це була надзвичайна можливість, і я радий, що мене вибрали на цю роль.

– У Марка Пославського була родина?

– Так, в Америці. Він закінчив академію Вест-Пойнт у Штатах. Воював за американців Бізнесмен. Переїхав в Україну. Його життєвий шлях подібний до мого. Переїхав у зрілому віці і почав тут життя по-новому. Я його розумів. Сподіваюся, що зрозумів. Але він зробив ще другий крок: пішов добровольцем на війну. Я живу і намагаюся певною мірою будувати цю країну: у справах, мистецтві, бізнесі. А він віддав усе. Хлопці, які з ним воювали, ставилися до нього з величезною повагою. Добрий, веселий, з відмінним почуттям гумору. І я намагався показати його таким. На жаль, роль не з головних, але все ж показали, що не тільки українці воювали.

– Добре, що така роль з'явилася у сценарії. Автор збирав інформацію про батальйон «Донбас».

– Так, фільм базовано на реальних подіях. Особливо момент із зеленим коридором. Є герої вигадані, але більшість – справжні, реальні люди. Наприклад, Бішут – у фільмі реальна історія з його життя.

– На показі фільму глядачі, стоячи, аплодували у фіналі, де були фото загиблих. Фільм емоційний, зроблений небайдужою людиною. Розкажіть про Тараса Костанчука-Бішута.

– Чудова, сильна людина. Дуже поважаю його. Теж був одним із командирів батальйону. На знімальному майданчику він дуже допомагав нам. Я з Канади, і в нас немає військової служби: я пістолет у руках тримав лише двічі в житті. Тарас показував, як тримати зброю, як стріляти. Він також намагався пояснити, що відбувається в голові, коли навколо стріляють. Фантазії це одне, а Тарас розповів, яка може виникнути паніка, що треба бути спокійним на війні.

– Витримка в нього як персонажа і, як розумію, як людини колосальна.

– Він спокійний. Вижив на війні. Хлопців, що віддали життя, я поважаю. Величезний респект.

– У фільмі вийшов вдалий колективний портрет добровольців, що захищали Україну. А хто з акторів ще вам заїмпував?

– У нас було тісне коло. І ми знали один одного за псевдо з фільму. Я навіть не всіх знаю за справжнім ім'ям. Ми дружили, жартували. Велика повага до Олега Драча. Він серйозний актор і теж багато мені допоміг. Решта з театрів з усієї України. Дружба була глибока, сильна. Чудовий досвід.

– Сцена бою на залізниці в Іловайську дуже драматична, коли снайпери з дахів стріляють по наших бійцях. Де це знімали?

– Я розповім про іншу: коли знімали сцену в полі з соняшниками, стояла страшна спека. Це була перша сцена

зйомок – і був такий адреналін! На нас обладнання, яке важило 40–50 кілограмів. Фізично вельми складно. Але це кіно. А в хлопців, які воювали, обладнання було ще більше. Ми бігали без набоїв, а вони жертвували своїм життям.

– Яке у вас враження від фільму загалом?

– Емоційні враження. Мені сподобалося. Людина, яка знімається в кіно, на фільм дивиться по-іншому. Але я намагався сприймати фільм як глядач. Багато емоцій. Я сподіваюся, що буде успішний прокат, що українці захочуть його побачити. Й іноземці також. Нині тривають домовленості про міжнародний прокат. Це важливо, щоб люди знали, що було, і щоб не забули.

– Події в Іловайську прозвучали на весь світ. А Росія робить вигляд, що вона до цієї трагедії непричетна. Треба, щоб усі знали.

– Через медіа, телебачення, кінофільми треба показувати. Добре, що українці зняли фільм, базований на реальних подіях, це факт історії. Наприкінці вересня відбудуться покази на сході країни. Цікаво побачити реакцію тамтешніх глядачів.

– У вас ексклюзивна роль, мабуть, небагато було акторів на вибір?

– Я по суті маю монополію. Англомовний, з Північної Америки. І в такому віці, як був мій герой. Я розумів, що мало хто в Україні міг би такого героя зіграти.

– Як про вас дізналися? З фільмів?

– Так. Останніх десять років я чимало знімався. У мене типаж американський, європейський. Мене знімали в рекламах, кліпах, серіалах – на них я дивлюся як на школу. У мене немає акторської освіти – я режисер, але без освіти. Вчуся на зйомках. Останнім часом в Україні багато знімають. Працюю і як продюсер, знімаю для іноземців відеоролики. Приїжджають сюди рекламувати найдорожчу нерухомість у світі. Використовують тут операторів, акторів, комп'ютерну графіку. Тут дуже високий рівень. У 2015 році я знімався у фільмі «Полон» Анатолія Матешка. Чотири роки тому знімався в Любомира Левицького у «#SelfieParty». Цього року знявся у фільмі «Мої думки тихі», а навесні – в ізраїльській короткометражці «Анна», смішне кіно, іронічне. Американці виношують плани взимку знімати в Україні екшн і жахи, чекаю на відповідь-підтвердження. А також пишу сценарій і хочу знімати як режисер в Україні. Планую запросити мого давнього друга, який у Лос-Анжелесі добився визнання як актор. Всю енергію я зосередив на тому, щоб дописати цей сценарій. Попередня назва – «Арата». Фантастика за жанром. Його можна зняти недорого в Україні. Наприклад, на останній ролик, який я знімав для Гонконгу, ми робили тендер по всьому світу, на 3D комп'ютерну графіку, з'ясувалося, що тут у дев'ять разів дешевше. А рівень не гірший. І я знаю хлопців із фірм, що мають комп'ютерну графіку в Україні, вони вже переїхали в Лос-Анжелес. І працюють нон-стоп. Київ, Україна нині – це як нова Прага 25 років тому. Нині знімають в Будапешті дуже багато, в Празі теж. Ціна в Україні – на 50 % дешевша. Рівень високий, ціна низька.

7 вересня 2019 року